

Otázky a odpovědi ke zkoušce z práva

1. Základní metoda regulace

- respektování rovnosti subjektů
- rovnost subjektů
 - a. žádný účastník OP vztahu nemůže jednostranně ukládat druhému subjektu povinnosti
 - b. žádný z účastníků OP vztahu nemůže sám vynutit plnění

2. Pojem OP

- tzv. předmět úpravy
- OP hmotné je právo psané a kodifikované

3. Zásady OP

- = určitá východiska, která platí jak pro právo hmotné a soukromé právo obecné
 1. co není zakázáno, je dovoleno
 2. zásada rovnosti subjektů
 3. zásada smluvní svobody
 4. zásada právní jistoty
 5. zásada ochrany dobré víry
 6. zákaz zneužití práv
 7. zásada prevence

4. Systém OP

- obecná část
 - teorie OP vztahů
 - OP skutečnosti
 - podmínky platnosti a neplatnosti OP úkonů
- zvláštní část
 - věcná práva
 - závazková
 - dědické
 - práva k nehmotným statkům

5. Pojmové znaky OP úkonů

- tzv. vůle
- projev vůle
- zaměření vůle na právní následky

6. Jakými způsoby lze projevit vůli?

- výslovným (slovem a písmem) nebo tzv. konkludentním

7. Druhy právních úkonů podle počtu stran.

- jednostranné (závěť)
- dvoustranné (smlouvy)
- vícestranné (shodný projev vůle více než dvou stran)

8. Druhy právních úkonů dle požadavku na existenci určité formy

- formální a neformální (písemná a ústní)

9. Druhy právních úkonů

- pojmenované a nepojmenované (typické a atypické)

10. Náležitosti právních úkonů

1. osoby – způsobilost k právním úkonům
2. vůle – vážná, prostá omylu a svobodná
3. projev – srozumitelný, určitý a forma
4. poměr vůle a projevu
5. náležitosti předmětu – možný a dovolený

11. Následky vadných právních úkonů – nicotnost

- hledí se na ně jako by nevznikly (nevyvolává následky)

12. Následky vadných právních úkonů – neplatnost

- vznikne, ale nevyvolává následky
- absolutní a relativní

13. Promlčení

- právo nebylo vykonáno ve stanovené době a soudnímu uplatnění práva lze čelit námitkou promlčení
- 3. právní zkušenosti
 1. uplynutí stanovení promlčecí doby
 2. neuplatnění práva před soudem
 3. uplatnění námitky promlčení v příslušném řízení

14. Prekluze

- právo není uplatněno ve stanovené době a zaniká
- na zánik práva přihlíží soud s úřední povinností

15. OP vztahy – definice

- společenské majetkové vztahy uplatněné při směně zboží + společenské vztahy spojené s právním statusem občanů a jsou ovládány zásadou rovného postavení účastníků

16. Prvky OP vztahu

- subjekty nebo účastníci (FO, PO a stát)
- objekt (předmět)
- obsah

17. Druhy PO

- sdružení FO a PO
- účelová sdružení majetku
- jednotky územní samosprávy
- jiné subjekty, o kterých to stanoví zákon

18. Základní typy zastoupení

- přímé – jedná-li zmocněnec jménem zmocnitele
- nepřímé
- zákonné – zákonní zástupci
- na základě plné moci

19. Důvody zániku plné moci

- provedením úkonu, na který byla omezena
- je-li odvolána zmocnitelem
- je-li vypovězena zmocněncem
- zemře-li zmocněnec

20. Vymezení věcí nemovitých

- jsou to pozemky a stavby spojené se zemí pevným základem

21. Součást věci

- je vše, co k ní podle její povahy náleží a nemůže být odděleno aniž by se tím věc znehodnotila

22. Příslušenství věci

- jsou věci, které náleží vlastníku věci hlavní a jsou jím určeny k tomu, aby byly s hlavní věcí trvale užívány

23. Domácnost – znaky

- tvoří FO, které spolu trvale žijí a společně uhrazují náklady na své potřeby

24. Kategorie – dělení věcných práv

- právo vlastnické (včetně spoluvlastnictví a tzv. SJV)
- právo držby (držení věci jinou osobou než vlastníkem)
- práva věcná k cizí věci
 - právo zástavní a podzástavní
 - právo odpovídající věcným břemenům
 - právo zadržovací

25. Obsah vlastnického práva

- vlastník je v mezích zákona oprávněn předmět svého vlastnictví držet, používat jeho plody a užitky a nakládat s ním

26. Způsoby nabývání vlastnického práva

- smlouvou, děděním, rozhodnutí státního orgánu, jiné právní skutečnosti (vydržení)

27. Prostředky ochrany vlastnického práva

28. Co je předmětem evidence katastru nemovitosti?

- katastrální území
- pozemky a to podle druhu
- stavby spojené se zemí a pevným základem
- byty a bytové prostory
- právní vztahy k nemovitosti

29. Druhy zápisů do katastru nemovitosti – vyjmenujte

- vklad
- záznam
- poznámka

30. Kdo je držitel?

- držitelem, je ten kdo s věcí nakládá jako s vlastní nebo kdo vykonává právo pro sebe

31. Vydržení

- je to jeden ze způsobů původního nabytí vlastnického práva na základě oprávnění po stanovenou dobu

32. Postup při nálezu ztracené věci

- nálezce je povinen věc vydat vlastníkov
- není-li vlastník znám vydá ji obci, na jejímž území věc nalezl
- nepřihlásí-li se vlastník o ztracenou věc do 6 měsíců připadá věc do vlastnictví obce
- nálezce má právo na náhradu nutných výdajů a na nálezně, které tvoří 10% ceny nálezů

33. Co je to podíl?

- podíl vyjadřuje míru, jakou se spoluvlastníci podílejí na právech a na povinnostech vyplývajících ze spoluvlastnictví ke společné věci

34. Předkupní právo

- převádí-li se spoluvlastnický podíl, mají spoluvlastníci předkupní právo, ledaže jde o převod osobě blízké
- nedohodnou-li se spoluvlastníci o výkonu předkupního práva mají právo vykoupit podíl poměrně podle velikosti podílů

35. K čemu se přihlédne při vypořádání SJM

- přihlíží se k potřebám nezletilých dětí
- k tomu jak se každý z manželů staral o rodinu
- k tomu jak se zasloužil každý s manželů o nabytí a udržení společného jmění

36. Charakteristické SJM

- může vzniknout pouze mezi speciálními subjekty (manželé)
- je to spoluvlastnictví, které není podílové
- k určení podílu dochází až v případě zániku SJM a jeho vypořádání
- v rámci manželství mohou existovat vedle sebe i jiné majetkové vztahy než SJM (výlučné vlastnictví jednoho z manželů k určité věci)

37. Znaky – předpoklady držby

- určitá osoba fakticky ovládá věc
- nakládá s věcí jako vlastník a nebo vykonává právo pro sebe
- vzhledem ke všem okolnostem je v dobré víře

38. Co je to detence?

- stav, kdy osoba ovládá nějakou věc, kterou nevlastní a nakládá s ní jako s cizí (výpůjčka, pronájem)

39. Vyjmenujte věcná práva k cizí věci

- věcná břemena
- zástavní právo
- podzástavní právo
- zadržovací (retenční) právo

40. Definujte pojem věcné břemeno

- směřují vždy k nemovitým věcem a jsou spojena vlastnictvím určité nemovitosti a nebo patří určité osobě

41. Vznik věcných břemen

- písemnou smlouvou
- na základě závěti a řízení o dědictví
- schválenou dohodou dědiců
- rozhodnutím soudu
- výkonem práva nebo-li držením

42. Co je to zástavní právo?

- je vymezeno svým účelem (slouží k zajištění pohledávky pro případ, že dluh, který jí odpovídá, nebude řádně a včas splněn)

43. Vyjmenujte funkce zástavního práva

- funkce zajišťovací – zajišťuje pohledávky
- funkce uhrazovací – zajišťuje splatnost pohledávky – zástava bude zpeněžena

44. Kdo je zástavní věřitel?

- osoba, jejíž pohledávka je zajištěna zástavním právem

45. Kdo je zástavce?

- osoba, která zřizuje zástavní právo k věci, kterou vlastní
- tato osoba může být odlišná od dlužníka

46. Předpoklady vzniku zástavního práva

- musí být splněny vždy a současně
 - a) zajišťovaná pohledávka
 - b) způsobilá zástava
 - c) právní důvod

47. Právní důvody vzniku zástavního práva

48. Definujte podzástavní právo

- zvláštní případ zástavního práva a vzniká zastavením pohledávky, která už je sama zajištěna zástavním právem

49. Co je to zadržovací právo?

- právo věřitele zadržet jen movitou věc, která patří dlužníkovi jako zajištění své splatné pohledávky

50. Domácnost – stejná otázka jako č. 23

Dědické právo – zbytek

51. Předpoklady dědění

- 1) musí nastat smrt zůstavitele
- 2) musí existovat předmět dědictví
- 3) dědický titul (ze zákona, ze závěti)
- 4) způsobilý dědic

52. Náležitosti závěti

- náležitosti osoby pořizovatele – kdo vytváří závěť
- náležitosti, které jsou spojeny s vůlí pořizovatele
- náležitosti projevu vůle pořizovatele
- tzv. obsahové náležitosti závěti

53. Náležitosti tzv. holografní závěti

- celý text musí být napsán vlastní rukou pořizovatele
- vlastní rukou musí být uvedeno přesné datum, kdy byla závěť pořízena
- závěť musí uzavřít vlastnoruční podpis

54. Zrušení závěti

- je plně a pouze v dispozici pořizovatele, protože účinky nastávají až v případě jeho smrti
- způsoby zrušení: a) pořízení nové závěti
b) odvolání závěti
c) zničení závěti – jakkoliv